

Buskerud Arbeiderparti, Lier 23. august 1975.

(Utdrag)

Det har vært et hovedmål i Regjeringens økonomiske politikk, så langt som vi selv makter det, å gå klar av den krise som de fleste land i verden har vært rammet av i over 1½ år. Fra så å si alle land meldes om stagnasjon og nedgang i produksjonen, om alvorlig arbeidsløshet, driftsinnskrenkninger og permisjoner.

Sammenliknet med land vi har de næreste kontakter med, har Norge hittil kommet forholdsvis bra ut av denne situasjonen. Enkelte eksportbransjer har hatt vansker med å opprettholde produksjonen når salgene svikter. Men totalt sett har det hos oss vært en fortsatt god framgang i produksjonen og i folks realinntekter. De som melder seg som arbeidsløse, utgjør mindre enn 1% av arbeidsstyrken i landet. I andre land ville ikke dette bli kalt arbeidsløshet.

Det er nå utsikter til at krisen ute i verden vil komme til et vendepunkt i høst. Etter nøkterne vurderinger som er foretatt av økonomiske samarbeidsorganisasjoner der Norge er med, regnes det med en fornyet framgang i produksjonen og i internasjonal handel i slutten av 1975 og i begynnelsen av 1976.

Forutsetningen for at dette skal skje, er at alle land er aktivt med på å treffe tiltak som kan holde oppe virksomheten i produksjons- og arbeidslivet. Landene må også gå inn for å opprettholde og øke handelen med hverandre.

Det er usikkert når den ventede oppgang ute vil få merkbare virkninger i den norske økonomi, og da i første rekke for eksportbedriftene. Vi kan komme inn i en vanskelig periode da ettervirkningene av nedgangen ute fortsatt vil gjøre seg gjeldende i Norge.

I denne situasjonen må hovedoppgaven for oss fortsatt være å trygge arbeidsplassene, dempe ned prisstigningen og sikre en akseptabel utvikling av realinntekten. Regjeringen har truffet en rekke tiltak for å holde virksomheten i gang på områder vi selv har direkte innflytelse på. Boligbyggingen og bygg- og anleggsvirksomhet holdes på et høyt nivå. Utbyggingen av vårt produksjonsutstyr fortsetter ved hjelp av økt kreditt-tilgang til næringslivet.

En sterk øking i realinntektene har sikret en god produksjonsframgang i virksomheter som forsyner hjemmemarkedet.

Regjeringens politikk for økonomisk framgang og sosial trygghet vil bli ført videre. Den arbeider med en beredskapsplan for sysselsettingstiltak som vil bli satt iverk om krisen skulle vare og true arbeidsplassene. Det økonomiske opplegget i det statsbudsjett og nasjonalbudsjett som skal legges fram i høst, vil søke å samordne offentlige utgifter, skatter og avgifter, priser og subsidier med inntektsoppgjørene, med sikte på å redusere prisstigningen og sikre

en akseptabel utvikling i realinntektene. I arbeidet med økonomisk beredskap er det tatt kontakt med fylkenes og kommunenes organer. De lokale myndigheter vil bli trukket inn og få et spesielt ansvar for iverksettelsen av sysselsettingstiltak.

Regjeringens politikk er av enkelte borgerlige politikere kalt kortsynt og egoistisk, og det er hevdet at den går imot de forutsetninger Stortinget la til grunn for sin tilslutning til den. Det siktes her til de store driftsunderskudd overfor utlandet i første halvår. De kan komme opp i 10 - 15 milliarder kroner i 1975 etter de någjeldende utsikter.

Regjeringen har i sin økonomiske politikk latt hensynet til arbeidslivet gå foran hensynet til betalingsbalansen. I den aktuelle situasjon vil store driftsunderskudd være en nødvendig følge av at vi opprettholder virksomheten i produksjons- og arbeidslivet og sikrer økonomisk trygghet for de store inntektsgrupper i landet.

Dette er en politikk som de fleste folk forstår og gir sin tilslutning til. Det er en politikk som de mellomfolkelige økonomiske samarbeidsorganisasjoner inntrengende har oppfordret alle land til å følge. Flere land i Vest-Europa er i den ulykkelige situasjon at betalingsbalansen setter en alvorlig begrensning på myndighetenes muligheter for å føre en aktiviseringspolitikk som holder oppe den innenlandske aktivitet og realinntektene. Men selv disse land er av hensyn til alle lands felles ønske om å komme ut av krisen, blitt oppfordret til å holde store driftsunderskudd og finansiere dem ved lån i utlandet.

Norge står i denne forbindelse i en langt bedre stilling enn de fleste industriland. Også for oss kan situasjonen bli slik om krisen ikke snart overvinnes, at hensynet til betalingsbalansen setter grenser for omfanget av våre aktiviseringstiltak og for utviklingen i realinntektene. Men vi vet at om noen år vil Norge få betydelige valutainntekter av oljeaktiviteten i Nordsjøen. Vissheten om disse inntekter pålegger Norge særlige forpliktelser til å føre en konjunkturpolitikk for økonomisk framgang og sosial trygghet for vårt eget land - en politikk som bidrar til å gjøre det lettere for andre land å komme ut av den krise som nå rammer så store folkegrupper.